

Εισαγωγή και εφαρμογή Προγράμματος Διαμεσολάβησης και Διαχείρισης των Συγκρούσεων στο Σχολείο

Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΔΜΕ)
Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

2013-2014

Τα Στάδια Ανάπτυξης Προγράμματος Διαμεσολάβησης στο Σχολείο:

1^ο Στάδιο

1. Πρόταση για εισαγωγή προγράμματος Διαμεσολάβησης
2. Απόφαση για εφαρμογή στο σχολείο
3. Δημιουργία συντονιστικής ομάδας (Συντονιστική Ομάδα Διαμεσολάβησης)
4. Εκπαίδευση της ΣΟΔ, της Διευθυντικής Ομάδας και των ΥΤ
5. Εντοπισμός αναγκών

2^ο Στάδιο

1. Καθορισμός χρονοδιαγράμματος εφαρμογής
2. Ανάπτυξη πλαισίου: στόχοι, κανονισμοί, διαδικασίες
3. Εντοπισμός πηγών Στήριξης

3^ο Στάδιο

1. Ενημέρωση μαθητών
2. Εντοπισμός πιθανών μαθητών-διαμεσολαβητών
3. Επιλογή μαθητών-διαμεσολαβητών από τη ΣΟΔ
4. Εκπαίδευση μαθητών-διαμεσολαβητών
5. Υποστήριξη ρόλου διαμεσολαβητών

4^ο Στάδιο

1. Εκπαίδευση των τμημάτων στις αρχές και δεξιότητες της Διαμεσολάβησης κατά τη διάρκεια των ωρών ΥΤ
2. Ενημέρωση γονέων για το πρόγραμμα και εκπαίδευση για όσους το επιθυμούν

5^ο Στάδιο

1. Διεξαγωγή καμπάνιας υπέρ του προγράμματος
2. Προγραμματισμός και Εφαρμογή Διαμεσολαβητικών Συναντήσεων
3. Επόπτευση και αξιολόγηση εφαρμογής από τη ΣΟΔ
4. Συνεχής παρακολούθηση και ενίσχυση του προγράμματος

6^ο Στάδιο

1. Αξιολόγηση του προγράμματος
2. Εκτίμηση αποτελεσμάτων
3. Βελτίωση διαδικασιών

Εκπαίδευση στη Διαμεσολάβηση

Περιεχόμενο

- Κατανόηση της έννοιας της Σύγκρουσης
 - Αρχές της Επίλυσης Συγκρούσεων
- Η Αρχή της Αποδοχής της Διαφορετικότητας
- Η Διαδικασία και οι δεξιότητες της Διαμεσολάβησης
 - Πρόγραμμα και Εφαρμογή
 - Ο Ρόλος της Διαμεσολάβησης στο σχολείο
- Το σκεπτικό της εφαρμογής προγράμματος Διαμεσολάβησης

Γιατί είναι η Διαμεσολάβηση αποτελεσματική;

- Επειδή η διαδικασία είναι **εθελοντική**.
- Επειδή η διαδικασία είναι **δίκαιη**.
- Επειδή η διαδικασία **βελτιώνει τις σχέσεις** μεταξύ των συγκρουόμενων μερών.

Τι Διαμεσολαβείται;

- Συγκρούσεις/Διαφορές μεταξύ μαθητών
- Συγκρούσεις/Διαφορές μεταξύ Γονέων και Σχολείου
- Συγκρούσεις/Διαφορές μεταξύ Γονέων και Γονέων
- Συγκρούσεις/Διαφορές μεταξύ Καθηγητών/Μαθητών
- Συγκρούσεις/Διαφορές μεταξύ Καθηγητών/ Καθηγητών
- Συγκρούσεις/Διαφορές μεταξύ Καθηγητών/Διεύθυνση

Παραδείγματα Συγκρούσεων/Διαφορών
που δεν μπορούν να διαμεσολαβηθούν:

- Χρήση Ουσιών
 - Επίθεση με αντικείμενο
- Κλοπές και άλλα ποινικά αδικήματα (π.χ. εμπρησμοί)
 - Σεξουαλική παρενόχληση
- Χρήση βίας από μαθητή προς καθηγητή και αντίστροφα

Ποιες είναι οι κυριότερες πηγές της σύγκρουσης;

Καταπίεση Βασικών Ψυχολογικών Αναγκών:

- Να ανήκω: αγάπη, μοίρασμα, συνεργασία
- Να έχω δύναμη: επιτυχία, αναγνώριση, σεβασμός
- Να έχω ελευθερία: δυνατότητα επιλογών
- Να απολαμβάνω: διασκέδαση, ευθυμία

Περιορισμένες Πηγές:

- Χρήματα
- Χρόνος
- Περιουσία

Διαφορετικές Αξίες:

- Πιστεύω
- Προτεραιότητες
- Αρχές

Ποιες είναι συνήθως οι αντιδράσεις στη σύγκρουση;

Ήπια: αποτραβιέμαι, αγνοώ,
αρνούμαι-----αποτέλεσμα:

• ζημιά-ζημιά, ζημιά-κέρδος

Σκληρή: απειλώ, σπρώχνω,
κτυπώ, φωνάζω-----αποτέλεσμα:

• ζημιά-ζημιά, κέρδος-ζημιά

Ελεγχόμενη: ακούω, κατανοώ,
σέβομαι, επιλύω-----αποτέλεσμα:

• κέρδος-κέρδος

Ειρηνική Επίλυση των Συγκρούσεων

• Δομημένη διαδικασία επίλυσης των συγκρούσεων η οποία μπορεί να έχει τις εξής μορφές: ➔

Διαπραγματεύση:

- τα συγκρουόμενα μέρη συναντώνται και διαπραγματεύονται το πρόβλημα και τη λύση του χωρίς την εμπλοκή άλλων.

Διαμεσολάβηση:

- τα συγκρουόμενα μέρη υποβοηθούνται από τρίτο ουδέτερο άτομο το οποίο διαμεσολαβεί και διευκολύνει την επίτευξη κοινά αποδεκτής λύσης.

Συναινετική Διαδικασία Ομάδων:

- οι συγκρουόμενες ομάδες ή αντιπρόσωποί τους συνεργάζονται για την επίλυση της διαφοράς/σύγκρουσης με ή χωρίς τη βοήθεια διαμεσολαβητή.

Αρχές Δομημένης Επίλυσης των Συγκρούσεων

Διαχωρίζουμε τα άτομα από το πρόβλημα και τους ενισχύουμε να συνεργαστούν για να βρουν τη λύση στην κοινή τους σύγκρουση.

Συγκεντρωνόμαστε στα κοινά συμφέροντα και όχι στις διαφορετικές θέσεις.

Δημιουργούμε επιλογές λύσης. Μέσα από αυτή τη διαδικασία δημιουργείται κλίμα συναίνεσης και κοινού εδάφους.

Χρησιμοποιούμε αντικειμενικά κριτήρια και καθοδηγούμε από τις αρχές της δικαιοσύνης.

Αναγκαίες προϋποθέσεις για την Επίλυση των Συγκρούσεων

Μετατροπή κουλτούρας

Η κουλτούρα ειρηνικής επίλυσης των συγκρούσεων περιλαμβάνει:

- Ξεκάθαρη πολιτική ενάντια στη χρήση οποιασδήποτε μορφής βίας

- Ανάπτυξη της Ενσυναίσθησης και της Αλληλοβοήθειας

- Δικαιοσύνη

- Εμπιστοσύνη

- Ανεκτικότητα

- Σεβασμό

- Αποδοχή της Διαφορετικότητας

- Αποδοχή της εποικοδομητικής σύγκρουσης

Ικανότητες/Δεξιότητες

Αντίληψη

- Να αντιληφθούμε ότι η σύγκρουση δεν αφορά την αντικειμενική πραγματικότητα αλλά το πώς ο κάθε ένας από εμάς αντιλαμβάνεται αυτή την πραγματικότητα.
- Να κατανοήσουμε τη θέση του άλλου.
- Να αναγνωρίσουμε τους προσωπικούς μας φόβους.
- Να απαλλαγούμε από την επίρριψη ευθυνών και την άσκηση κριτικής και να προχωρήσουμε στη γόνιμη ανταλλαγή απόψεων και λύσεων.

Συναίσθημα

- Να διαχειριστούμε αποτελεσματικότερα τα έντονα συναισθήματα.
- Να μάθουμε τη γλώσσα των συναισθημάτων και να τη χρησιμοποιούμε.
- Να εξασκηθούμε στον αυτοέλεγχο έτσι που να μην αντιδρούμε καταστροφικά στις προκλητικές ή βίαιες συμπεριφορές.

Επικοινωνία

- Να μάθουμε να ακούμε και να επικοινωνούμε με τρόπο που να δημιουργούνται προϋποθέσεις επίλυσης και όχι σύγκρουσης.
- Να μάθουμε να ακούμε ενεργητικά.
- Να μιλούμε πιο κατανοητά
- Να εκφραζόμαστε με πιο ουδέτερους και λιγότερο συναισθηματικά φορτισμένους τρόπους και λέξεις.
- ΑΣΚΗΣΗ

Δημιουργικότητα

- Να ενθαρρύνουμε εναλλακτικούς τρόπους σκέψεις και διαφορετικούς τρόπους στην επίλυση προβλημάτων και στη λήψη αποφάσεων.
- Να εξετάζουμε ένα πρόβλημα από όλες τις σκοπιές.
- Να προσεγγίζουμε ένα πρόβλημα σκεφτόμενοι ότι υπάρχουν πολλές επιλογές στην επίλυσή του.
- Να ανταλλάσσουμε ιδέες μέχρι να βρεθεί η πιο αποδεκτή και δίκαιη λύση.

Κριτική Σκέψη

- Να μπορούμε να συνθέτουμε, να αναλύουμε, να υποθέτουμε, να προβλέπουμε, να αναπτύσσουμε στρατηγικές, να συγκρίνουμε, να αντιπαραθέτουμε και να αξιολογούμε.
- Να αναγνωρίζουμε τα δεδομένα και να μπορούμε να τα μετατρέψουμε σε εφικτές και αντικειμενικές επιλογές.
- Να προγραμματίζουμε για την πορεία των πραγμάτων.

Στόχοι του Προγράμματος Διαμεσολάβησης

Μείωση των παραπομπών στο Πειθαρχικό και στους ΒΔ, έτσι που να εξοικονομηθεί πολύτιμος χρόνος για άλλες δραστηριότητες προς όφελος του σχολείου.

Ενίσχυση του ρόλου του ΥΤ.

Ανάπτυξη αποτελεσματικότερων τρόπων επίλυσης των συγκρούσεων.

Ενδυνάμωση του σχολείου μέσα από παρεμβάσεις που προέρχονται από το ίδιο το σχολείο για τις δικές του ανάγκες.

Αύξηση της συμμετοχής μαθητών στη σχολική διαχείριση και ενδυνάμωση του αισθήματος υπευθυνότητας.

Μείωση βίας και παραβατικότητας.

Βελτίωση του σχολικού κλίματος.

Στόχοι του Προγράμματος Διαμεσολάβησης (συνέχεια)

Ανάμεσα στα πιο πάνω προσδοκώμενα αποτελέσματα, το πρόγραμμα επενδύει στις σχέσεις των συνομηλίκων και σε όλες τους τις ιδιότητες και οφέλη- αυτές οι σχέσεις μπορεί να αποτελούν πολλές φορές το λόγο των συγκρούσεων αλλά ταυτόχρονα αποτελούν την καλύτερη επιλογή στην επίλυσή τους.

- Οι συνομήλικοι κατανοούν ο ένας τον άλλο περισσότερο
- Η διαδικασία είναι ηλικιακά προσαρμοσμένη
- Ο ένας μαθητής μαθαίνει να ενδυναμώνει τον άλλο
- Αυξάνεται η αποδεκτότητα γιατί δεν υπάρχει η επιβολή από ενήλικες
- Ενισχύεται ο μεταξύ τους σεβασμός
- Οι μαθητές μαθαίνουν να προσέρχονται στη διαμεσολάβηση με σοβαρότητα και δέχονται τις πτυχές της διαδικασίας συμπεριλαμβανομένου και το τελικού αποτελέσματος

Προσεγγίσεις στην Εφαρμογή Δομημένων Διαδικασιών στην Επίλυση Συγκρούσεων

Πρόγραμμα Διαμεσολάβησης

Οι μαθητές-διαμεσολαβητές θα αναλάβουν κάτω από την καθοδήγηση της ΣΟΔ, να προσφέρουν διαμεσολάβηση προς μαθητές του σχολείου οι οποίοι παραπέμπονται σε αυτούς από τον υπεύθυνο Β.Δ. ή άλλο καθηγητή ή το Διευθυντή του σχολείου.

Διδασκαλία των Δεξιοτήτων Διαμεσολάβησης στην Τάξη

Οι μαθητές όλων των τμημάτων διδάσκονται τις δεξιότητες διαμεσολάβησης μέσα από το υλικό που ετοίμασε η ΟΑΤΤ. Η διδασκαλία μπορεί να γίνει κατά το 2ωρο Υπευθύνου καθώς και στις αντικαταστάσεις όταν απουσιάζουν καθηγητές. Πρόσθετο υλικό για παιχνίδια ρόλων και εξάσκηση μπορεί να παρέχει η ΣΟΔ.

Δημιουργία Συντονιστικής Ομάδας Διαμεσολάβησης (ΣΟΔ)

- Δημιουργείται Συντονιστική Ομάδα Διαμεσολάβησης (ΣΟΔ) η οποία αποτελείται από ΥΒΔ, το/τη Σύμβουλο, εκπαιδευμένους Καθηγητές-Διαμεσολαβητές, και εκπαιδευμένους μαθητές-διαμεσολαβητές.
- Η ΣΟΔ δημιουργεί το πλαίσιο της εφαρμογής Διαμεσολάβησης στο σχολείο.
- Συνεργάζεται με την Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας του σχολείου καθώς και με την Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης, εάν χρειάζεται.
- Η ΣΟΔ καταρτίζει πρόγραμμα συναντήσεων διαμεσολάβησης, συντονίζει τις δράσεις και εποπτεύει τη διαδικασία.
- Αξιολογεί την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα του προγράμματος μέσα από σχετικά ερωτηματολόγια ποσοτικών και ποιοτικών μετρήσεων. Τα δεδομένα λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση νέας πολιτικής ή για βελτίωση της υφιστάμενης.

Εκπαίδευση στη Διαμεσολάβηση

Διεξάγεται επί τόπου στο σχολείο σε πρόγραμμα εκπαίδευσης 12-20 ωρών. Δηλαδή μπορεί να διεξαχθεί σε δύο σχολικές μέρες. Υπάρχει επίσης δυνατότητα ενίσχυσης της εκπαίδευσης με αναμνηστικές συναντήσεις.

Επιλογή μαθητών-Διαμεσολαβητών

Οι μαθητές προτείνονται από τους ΥΤ και υπεύθυνους ΒΔ. Επιλέγονται 2 μαθητές από το κάθε τμήμα. Τα κριτήρια επιλογής καθορίζονται από τη ΣΟΔ. Γενικά λαμβάνονται υπόψη:

- η ετοιμότητα του μαθητή να εκπαιδευτεί και να αναλάβει ρόλο διαμεσολαβητή
- η υιοθέτηση εκ μέρους του της φιλοσοφίας για ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων
- η δυνατότητα προσήλωσής του στις διαδικασίες διαμεσολάβησης
- η διαθεσιμότητα του
- το ανοιχτό του πνεύμα
- η αποδοχή του διαφορετικού
- η εκπροσώπηση και των δυο φύλων
- η εθελοντική συμμετοχή του

Επιλογή μαθητών-Διαμεσολαβητών (συνέχεια)

Στις διαδικασίες επιλογής δεν αποκλείονται οι μαθητές:
με παραβατική συμπεριφορά
με χαμηλή επίδοση

Μαθητές που επιλέγηκαν ως διαμεσολαβητές, αλλά στη συνέχεια ενήργησαν ενάντια στις αρχές της Διαμεσολάβησης δηλ.:

- **χρησιμοποίησαν βία** (λεκτική, σωματική, ψυχολογική) για να επιλύσουν δικά τους ζητήματα ή ενίσχυσαν άλλους να το κάνουν,
- **διέρρευσαν πληροφορίες προσωπικών στοιχείων** των μαθητών ή σχετικά με το περιεχόμενο των συναντήσεων σε οποιονδήποτε πέραν της ΣΟΔ ΑΠΟΚΛΕΙΟΝΤΑΙ από διαμεσολαβητές.

Η τελική ομάδα των μαθητών-διαμεσολαβητών καθορίζεται από τη ΣΟΔ και επικυρώνεται από τον ΚΣ. Για να διεξάγουν διαμεσολαβητικές συναντήσεις, οι μαθητές-διαμεσολαβητές επιλέγονται από τη ΣΟΔ με κλήρο.

Καθήκοντα Μαθητών-Διαμεσολαβητών

- Συνεργάζονται ανά δύο για τη διεξαγωγή των συναντήσεων.
- Για σύγκρουση/διαφορά μαθητή-καθηγητή, τότε οι διαμεσολαβητές είναι ένας καθηγητής και ένας μαθητής οι οποίοι επιλέγονται με κλήρο.
- Διεξάγουν τη διαδικασία σύμφωνα με τους κανόνες τις διαμεσολάβησης
- Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων συμπληρώνουν έντυπο βασικών δεδομένων (ημερομηνία, χρόνος, αριθμός συναντήσεων) το οποίο καταχωρούν στο φάκελο Διαμεσολάβησης μαζί με τη Συμφωνία Κοινής Αποδεκτής Λύσης.
- Για έλεγχο της εφαρμογής της συμφωνίας διεξάγεται αναμνηστική συνάντηση μικρής διάρκειας μετά από μια εβδομάδα ή όπως άλλως συμφωνηθεί.
- Παρακολουθούν τις αναγκαίες επιμορφώσεις και συμμετέχουν στις συναντήσεις εποπτείας.

Τι αναμένεται από τους καθηγητές-Διδάσκω διά του παραδείγματος

- Να δείξουν με τη στάση τους την πίστη και υποστήριξή τους στο πρόγραμμα
- Να παραπέμπουν τους μαθητές στη Διαμεσολάβηση όταν χρειάζεται και να τους ενθαρρύνουν να συμμετέχουν σε αυτήν.
- Να συμμετέχουν οι ίδιοι ως διαμεσολαβητές όταν χρειάζεται, κυρίως εάν είναι αναγκαίο να ενισχυθεί ο μαθητής-διαμεσολαβητής.
- Να συμμετέχουν στην εκπαίδευση διαμεσολάβησης που προσφέρεται στο σχολείο.
- Να συμμετέχουν στη ΣΟΔ εάν το επιθυμούν, αναλαμβάνοντας συντονιστικό και εποπτικό ρόλο.
- Ως ΥΤ να διδάξουν τις δεξιότητες διαμεσολάβησης σε όλο το τμήμα μέσα από το παρεχόμενο υλικό.

Η διαδικασία της Διαμεσολάβησης

Κατά τη διαδικασία της Διαμεσολάβησης, ο διαμεσολαβητής παραμένει ουδέτερος και φροντίζει για τη διατήρηση των ισορροπιών σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τις αρχές που πρέπει να εφαρμοστούν. Προς τούτο, ο Διαμεσολαβητής προετοιμάζεται κατάλληλα τόσο μέσα από την εκπαίδευση όσο και μέσα από τη δική του πρακτική εξάσκηση και την εποπτεία που λαμβάνει.

Παρόλο που ο Διαμεσολαβητής ελέγχει τη διαδικασία, αυτοί οι οποίοι ελέγχουν το αποτέλεσμα είναι τα συγκρουόμενα μέρη. Είναι σημαντικό οι προτεινόμενες λύσεις να προέλθουν από αυτούς γιατί μόνο μέσα από αυτή τη διεργασία υπάρχει η δυνατότητα αποδοχής και πλήρους εφαρμογής των προτάσεων.

Η συμμετοχή στη διαδικασία είναι εθελοντική. Εάν τα συγκρουόμενα μέρη αποφασίσουν διαφορετικά, τότε θα ακολουθηθεί η συνηθισμένη διαδικασία η οποία εφαρμόζεται στο σχολείο.

Βήματα στη Διαδικασία Επίλυσης Συγκρούσεων:

1. Δημιουργία του κατάλληλου τόπου και χρόνου-Προετοιμασία των μερών στους κανόνες και τις διαδικασίες.

Στην αρχή της συνάντησης αναφέρετε/εξηγήστε σε συντομία και σε φιλικό τόνο:

•ποιοι είστε,

•τον αριθμό των συναντήσεων (από μία μέχρι όσες είναι αναγκαίες),

•τον ουδέτερο αλλά διαμεσολαβητικό σας ρόλο,

•τους βασικούς κανόνες της Διαμεσολάβησης:

•τους στόχους,

- ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
- ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ
- ΣΕΒΑΣΜΟΣ
- ΔΕ ΔΙΑΚΟΠΤΟΥΜΕ
- ΔΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΛΕΞΕΙΣ Ή ΦΡΑΣΕΙΣ ΜΕ ΥΒΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
- ΔΕΝ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΚΒΙΑΖΟΥΜΕ
- ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΒΙΑΣ
- ΤΗΡΟΥΜΕ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

•τη διαδικασία,

Ρωτήστε αν έχουν απορίες πριν αρχίσετε ή αν θέλουν να προσθέσουν άλλο κανόνα.

2. Κατάθεση απόψεων και θέσεων- Προσεκτική ακρόαση του κάθε συμμετέχοντος.

Ακούμε χρησιμοποιώντας τις δεξιότητες της ενεργητικής ακρόασης

- Ακούμε το περιστατικό (τι έγινε πριν, κατά, μετά)
- Ενθαρρύνουμε την έκφραση, δίνουμε χρόνο
- Ζητούμε διευκρινήσεις για καλύτερη κατανόηση
- Δείχνουμε γνήσιο ενδιαφέρον, σεβασμό, ενσυναίσθηση
- Βοηθούμε στη μείωση της έντασης
- Σεβόμαστε τη σιωπή
- Κάνουμε περιλήψεις
- Δεν υποστηρίζουμε τη μια ή την άλλη θέση-παραμένουμε αυστηρά ουδέτεροι
- Κρατούμε τις ισορροπίες-ίσος καταμερισμός χρόνου, προσοχής

3. Εντοπισμός Συμφερόντων-Τι συνέβαλε στη σύγκρουση

- Εντοπίζουμε τι θέματα κρύβονται για τον καθένα πίσω από τη σύγκρουση.

- Επαναδιατυπώστε με τρόπο θετικό, ουδέτερο αφήνοντας ανοικτές προοπτικές λύσεων/διεξόδων.

- Όσα περισσότερα συμφέροντα εντοπίσουμε τόσο περισσότερες οι πιθανότητες επίλυσης

4. Δημιουργία Επιλογών-Εντοπισμός λύσεων κοινών συμφερόντων

Αφού αποφασίσουμε που θα κατευθυνθούμε και χρησιμοποιώντας τη γλώσσα της διπλωματίας:

- Αναφερόμαστε στα προβλήματα χρησιμοποιώντας λεκτικό που παραπέμπει στη δυνατότητα λύσης.
- Διευκρινίζουμε στόχους, ενδιαφέροντα, ανησυχίες.
- Γεφυρώνουμε διαφορές-δίνουμε χώρο στην απολογία (αν το επιθυμούν).
- Κινούμαστε από τις θέσεις του κάθε ενός στο κοινό έδαφος. Από τις μεγάλες απαιτήσεις στα πιο εφικτά και ίσως πιο μικρά βήματα.
- Εντοπίζουμε κίνητρα, κοινούς στόχους και πιθανά ανταλλάγματα.
- Ξεκινούμε με καταιγισμό ιδεών για πιθανές λύσεις.
- Διατηρούμε ουδέτερη στάση και καταγράφουμε ιδέες χωρίς να κρίνουμε εμείς ή αυτοί κατά πόσο μια ιδέα είναι εφικτή ή όχι.

5. Αξιολόγηση επιλογών-Γίνεται εκτίμηση των επιλογών στη βάση της δικαιοσύνης και της ισότητας

- Συζητούμε τα υπέρ και τα κατά της κάθε πρότασης/ιδέας.
- Αξιολογούμε την αποδεκτότητα των προτάσεων από τα συμβαλλόμενα μέρη.
- Επιλέγουμε την καλύτερη λύση η οποία έχει στοιχεία διορθωτικά.
- Βεβαιωνόμαστε ότι τα μέρη βρίσκουν τη λύση λογική, ικανοποιητική και δίκαιη.

6. Κατάληξη σε συμφωνία-Βεβαιωνόμαστε ότι η λύση αφήνει ικανοποιημένα και τα δύο μέρη

- Ξεκινούμε με τις μικρές συναινέσεις-είναι πολύ σημαντικές.
- Φανταζόμαστε τη λύση, την εφαρμογή της, τις πιθανές δυσκολίες
- Βρίσκουμε μαζί τρόπους για να βεβαιωθούμε ότι ξεπερνιούνται οι δυσκολίες και τα εμπόδια.
- Συμφωνούμε τις συνέπειες από τη μη εφαρμογή των συμφωνηθέντων.
- Συμφωνούμε το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και των ημερομηνιών αναμνηστικών συναντήσεων.
- Δημιουργούμε συμμαχία μεταξύ των συμβαλλομένων για την κοινή προσπάθεια εφαρμογής της συμφωνίας- ακόμα και την αλληλοστήριξή τους αν υπάρχει περιθώριο.
- Ενισχύουμε λεκτικά τη στάση και την προσπάθειά τους
- Ετοιμάζουμε τη γραπτή συμφωνία και υπογράφουν.

ΑΣΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΓΙΑ ΕΣΑΣ ΕΠΙΤΥΧΗΣ
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ;

